

رتبه‌ایران در حوزه راه‌اندازی کسب‌وکار کجاست؟

آرمان ملی: اتاق بازرگانی ایران در جدیدترین گزارش خود به بررسی وضعیت محیط کسب‌وکار در سال ۱۳۹۹ پرداخته و عملکرد دستگاه‌ها و استان‌های درگیر در فرآیند صدور مجوزها را ارزیابی کرده است. بر اساس تحلیل‌های بین‌المللی از محیط کسب‌وکار، رتبه ایران در میان کشورهایی که مورد بررسی قرار می‌گیرند بسیار بالاست و در سال‌های گذشته همواره بیش از ۱۰۰ کشور در جهان، قوانین و مقرراتی ساده‌تر برای شروع یا راه‌اندازی کسب و کارهای جدید در قیاس با ایران دارند. هر چند در سال‌های گذشته بسیاری از دستگاه‌های اجرایی بارها بر لزوم کاهش موانع و بهبود شرایط تاکید کرده‌اند اما همچنان راه‌اندازی یک کسب‌وکار جدید در ایران با مشکلات و محدودیت‌های جدی مواجه است. اتاق بازرگانی ایران در جدیدترین بررسی خود به تحلیل شرایط کسب و کار در ایران پرداخته و عملکرد دستگاه‌های مختلف اجرایی کشور در این مسیر را ارزیابی کرده است. در آمار گریز طرح ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب‌وکار که به‌صورت سالانه برگزار می‌شود، عملکرد دستگاه‌های استانی و ملی در زمینه چهار مؤلفه: «سهولت در فرآیندهای اداری و سرعت در ارائه خدمات»، «کیفیت رسیدگی به درخواست‌های قانونی مراجعان»، «نحوه رفتار با فعالان اقتصادی و تکريم ارباب‌رچوع» و «شفافیت و اطلاع‌رسانی در زمینه ارائه خدمات» مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در سومین دوره از اجرای این طرح که به مدت ۲۵روز در تیر و مردادماه ۱۴۰۰ اجرا شد، عملکرد ۴۴ سازمان و نهاد ملی و استانی در سال ۱۳۹۹ و در قالب دو گروه عمده دستگاه‌های اصلی و فرعی مرتبط با محیط کسب‌وکار، توسط ۲۰۰۰ فعال اقتصادی منتخب از زیرمجموعه سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون ایران مورد ارزیابی قرار گرفت. ارزیابی‌های اتاق بر اساس یک طیف امتیازبندی ارائه می‌شود. بر این اساس امتیاز یک به معنی رضایت‌مندی کامل و امتیاز ۱۰ به معنی نارضایتی مطلق است. در ارزیابی انجام شده از عملکرد سال ۱۳۹۹، عملکرد ملی این شاخص ۴.۶۶ اعلام شده که در مقایسه با سال قبل به تصفیف عملکرد در این حوزه اشاره دارد. بر اساس یافته‌های این طرح در سال ۱۳۹۹ دستگاه‌های اجرایی در سه استان: مریزک، ایلام و خوزستان بر ترتیب بیشتری میزان رضایت فعالان اقتصادی را جلب کرده‌اند و در مقابل دستگاه‌های اجرایی در سه استان: تهران، خوزستان و کرمانشاه کمترین میزان رضایت فعالان اقتصادی را به خود اختصاص داده‌اند. پیش از این گزارش اتاق ایران طی نامه‌ای به استانداران مرکزی، آذربایجان غربی، زنجان، سمنان و مازندران از اقدامات صورت گرفته توسط آنها و دستگاه‌های اجرایی مرتبط، باات ارتقای شاخص‌های محیط کسب‌وکار مربوط به فصل پایت ار سال جاری تقدیر کرده بود. بر اساس نتایج طرح در سال ۱۳۹۹ میزان رضایت فعالان اقتصادی در بخش کشاورزی از عملکرد دستگاه‌های اجرایی در مقایسه با رضایت فعالان اقتصادی در بخش‌های خدمات و صنعت، بهتر ارزیاب شده است. در بین اعضای اتاق‌های سه‌گانه نیز، اعضای اتاق بازرگانی، اتاق تعاون و اتاق اصناف ایران به ترتیب بیشترین میزان رضایت از عملکرد دستگاه‌های اجرایی را اعلام کرده‌اند. همچنین در ۴۴ دستگاه اجرایی، سازمان و نهاد مورد بررسی (صلی و فرعی) در این طرح در سال ۱۳۹۹، سه دستگاه اجرایی: سازمان انرژی اتمی (فرعی)، مرکز آمار ایران (فرعی) و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (صلی) به ترتیب دارای کمترین میزان ارتباط کاری با فعالان اقتصادی و سه دستگاه اجرایی بانک‌های دولتی (فرعی)، سازمان امور مالیاتی (صلی) و سازمان تأمین اجتماعی (صلی) دارای بیشترین ارتباط کاری با فعالان اقتصادی شرکت‌کننده در این طرح بوده‌اند.

بازار

رونق خرید گوشت در ابتدای ماه!

آرمان ملی: رئیس اتحادیه گوشت گوسفندی گفت:بازار فروش گوشت گوسفندی، آهنگ آرامی دارد چون وقتی ماه به نیمه‌موم می‌رسد قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد وبازار رکود پیدا می‌کند اما در دهه اول ماه به‌خصوص روزهای اول تا ششم قدرت خرید مردم بیشتر از دیگر روزهاست. علی اصغر ملکی درباره وضعیت قیمت گوشت گوسفندی عنوان کرد: قیمت گوشت بر نه و ماده گوسفندی با هم تفاوت دارند، در حال حاضر قیمت گوشت بره ماده هر کیلو ۱۱۰ الی ۱۱۵ هزار تومان است که دارای وزن کمی است و حدود ۱۲ تا ۱۳ کیلو گوشت دارد. وی ادامه داد: قیمت گوشت گوسفندی با وزن ایده‌آل یعنی بالاتر ۱۸ کیلو که دامدار زمان طولانی‌تری را صرف نگهداری و تأمین هزینه تنذیه دام داشته است با قیمت ۱۲۰الی ۱۲۵ هزار تومان توسط معازدهار خریداری و با ۱۰ درصد سود به مشتری عرضه می‌کند. ملکی درباره بازار عرضه گوشت گوسفندی اظهار داشت:این روزها عرضه برای خرید گوشت گوسفندی بیشتر از تقاضاست و کمبود گوشت گوسفندی در بازار احساس نمی‌شود چون عرضه این کالا شرایط خوبی دارد و به سهولت در دسترس متقاضیان است. وی افزود: بازار فروش گوشت گوسفندی، آهنگ آرامی دارد چون وقتی ماه به نیمه آخر می‌رسد قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد و بازار رکود پیدا می‌کند اما در دهه اول ماه به‌خصوص روزهای اول تا ششم قدرت خرید مردم بیشتر از دیگر روزهاست. رئیس اتحادیه گوشت گوسفندی از کاهش احتمالی عرضه و افزایش قیمت گوشت گوسفندی در نیمه دوم سال گفت: این احتمال پیش‌بینی شده و امکان افزایش قیمت گوشت گوسفندی وجود دارد. البته با متذکر شدن این موضوع طی جلسه‌ای که با مسئولان اداره جهادکشاورزی استان تهران هفته جاری بر گزار شد ذخیره مقداری گوشت برای این احتمال در دستور کار قرار گرفت. ملکی با اشاره به دلایل افزایش احتمالی قیمت گوشت گوسفندی در نیمه دوم امسال بیان کرد: سال وقتی به نیمه می‌رسد داشته‌ها به مراتب مصرف شده چون به طور معمولی میزان تولید برها در اوایل سال بیشتر است. همچنین امسال ذبح دام‌ها به دلیل کمبود نهاده بیش از حد انجام شد و بیشتر آنها در وزن و سن کم ذبح شدند تا از گرسنگی تلف نشوند. یکی دیگر از دلایل این است که معمولاً به دلیل سرد شدن هوا در نیمه دوم سال قیمت گوشت گوسفندی افزایش پیدا می‌کند. رئیس اتحادیه با فوریت از بنادر در حال تخلیه و انجام است که در دسترس دامداران قرار بگیرد مشکلاتی را فراهم کردن تغذیه دام‌ها نداشته‌باشند. وی ادامه داد: امسال با توجه به کمبود بارش‌ها و خشکسالی از ابتدای سال، مراتع خوبی برای دام‌ها فراهم نبود که تغذیه شوند و غذای دام‌ها فقط موکل به استفاده از نهاده‌های صنعتی شد که همین موضوع باعث به چالش کشیده شدن این وضعیت شده است.

یکشنبه

۲۸ ۰۶ ۰۶ ۱۴۰۰
شماره ۱۱۲
سال چهارم
۱۹/۱۴۴۳ سپتامبر ۲۰۲۱

«آرمان ملی» دلایل فسادزای بودن تسهیلات بانکی را بررسی می‌کند:

تورم حذف نشود، تسهیلات منحرف می‌ماند

◀ **تورم، دوست نابابی که تسهیلات را منحرف می‌کند**

صنعتی نیز فراهم خواهد شد. عضو سابق هیأت مدیره بانک ملی با تاکید بر اینکه باید از نظارت انسان محور به سیستم محور تغییر کرد گفت: در بانکداری نوین باید بانک‌ها از وثیقه محوری خارج شوند و شکل وام‌دهی باید متناسب با نیاز تعیین شود. فاطمی اردکانی در پاسخ به اینکه بنگاهداری بانک‌ها آیا مانعی بر سر اجرای تغییر تسهیلات‌دهی نخواهد بود گفت: مشکل اصلی نظام بانکی سهم اندک ارزش افزوده تسهیلات است به گونه‌ای که همواره نرخ تورم از نرخ سود تسهیلات بالاتر بوده است از سوی دیگر در شرایطی که ارزش پول کشور هر روز در حال کاهش است بنگاهداری و مشارکت بانک در سرمایه‌گذاری تنها راه برای تداوم فعالیت خواهد بود. وی در ادامه افزود: باید قبول کرد که تورم سنگین شرایط سختی را برای بانک‌ها ایجاد کرده است و دلیل اصلی مقاومت نظام بانکی برای ارائه تسهیلات در همین موضوع نهفته شده است بنابراین در صورتی که دولت نسبت به اصلاح شرایط اقتصادی و کاهش تورم اقدام نکند هر گونه اقدامی در روند تسهیلات‌دهی اگرچه تأثیری کوتاه‌مدت در نظام عرضه تسهیلات خواهد داشت اما در نهایت با مقاومت سیستم بانکی برای اجرا مواجه خواهد شد و سیستم بانکی زمانی می‌تواند از بنگاهداری خارج شود و ارزش افزوده مورد نیاز خود را از طریق تسهیلات و خدمات بانکی تأمین کند که نرخ تورم از نرخ سود تسهیلات کمتر باشد.

◀ **سوءاستفاده از طریق متورم‌سازی پروژه‌ها**

دبیر کمیسیون حقوقی کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی نیز در این رابطه می‌گوید:در مرحله تنظیم قرارداد نیز هدف تسهیلات‌دهنده از گرفتن تسهیلات به عنوان موضوع قرارداد در قرارداد تسهیلات درج می‌شود که تسهیلات گیرنده شرعا وقانونا موظف است که تسهیلات را در موضوعی استفاده و هزینه کند که تسهیلات برای تحقق آن موضوع مورد موافقت بانک قرار گرفته و به‌وی در پرداخت شده است اما واقعیت آن است که بانک‌ها معمولاً امکانات کافی قانونی یافنی لازم برای نظارت بر مصرف تسهیلات پس از پرداخت آن و احراز سوء استفاده در این قبیل موارد را ندارند. علیرض قیطاسی یکی از مواردی که می‌تواند امکان سوءاستفاده از تسهیلات بانکی و هزینه‌کرد غیر قانونی آن شود را متورم‌سازی هزینه‌ها و مخارج پروژه مورد مشارکت دانست و افزود: تسهیلات مشارکتی مبتنی بر ایجاد مشارکت مدنی بین بانک و تسهیلات گیرنده است. یعنی هر طرف باید آورده خودش را به نسبت سهم مورد توافق به حساب پروژه‌بیاورد در مراحل ابتدایی و بررسی طرح پیشنهادی توسط بانک، تسهیلات‌گیرنده‌باید هزینه‌های مورد نیاز کل پروژه مورد مشارکت را برای بانک مشخص کند که در این مرحله ممکن است پدیده متورم سازی هزینه‌های مورد مشارکت رخ دهد. وی ادامه داد: به بیان ساده تسهیلات گیرنده چنان هزینه‌های طرح را بالا می‌برد که در صورت تصویب مبلغ مورد درخواست، مالیاتی اضافه بر هزینه‌های پروژه مورد مشارکت برای وی باقی خواهد ماند. این اتفاق معمولاً در تسهیلات ارزی بیشتر اتفاق می‌افتد زیرا نرخ مادی آن برای تسهیلات گیرنده بسیار بالاست اما تحقق این امر منوط به توافقات پشت‌برده تسهیلات گیرنده و فروشنده خارجی

بررسی «آرمان ملی» از تأثیر بر طرف کردن یک چالش عمده:

قانون‌زدایی نفس کسب وکارها را تازه می‌کند

و زنجیر از پای خود هستند. می‌توان گفت که تشبیه موانع کسب و کار به غل و زنجیر از سوی وزیر اقتصاد به دور از واقعیت نیست. فضای اقدامی در ایران وضعیت مناسبی ندارد و برداشتن برخی از این موانع جهانی نیز مؤید این حرف است. هر چند در سال‌های گذشته تلاش‌های خوبی در راستای بهبود این فضا انجام شده است اما وضعیت ایران، از نظر شاخص بهبود فضای کسب و کار در مقایسه با بسیاری از کشورهای جهان چندان قابل قبول نیست. بر اساس نمودار زیر که از سوی وزارت اقتصاد در تیرماه سال جاری منتشر شده رتبه ایران از ۱۵۲ در سال ۱۳۹۲ به ۱۲۷ در سال ۱۳۹۸ رسیده است.البته در مقاطعی مانند سال ۱۳۹۴ تا ۱۱۸ تا پایین آمده است. نمره این شاخص از حاصل جمع نمره هر کشور در ۱۰ شاخص کوچک‌تر به دست می‌آید. این ۱۰ شاخص عبارتند از: آغاز کسب‌وکار، کسب‌وجوز، ثبت‌دارایی‌ها، کسب اعتبارات، حمایت از سرمایه‌گذاری، مالیات، تجارت، اجرای قرارداده‌ها و ورشکستگی و دریافت انرژی برق. بنابراین، طرح مجلس فقط یکی از این زیرشاخص‌ها را هدف قرار داده، اما می‌توان گفت که مهمترین آنها است. با این حال سایر جنبه‌ها و زیرشاخص‌های مورد نیاز برای بهبود فضای کسب‌وکار نیز باید مورد توجه جدی قرار گیرد. در نمودار زیر آخرین وضعیت ایران از نظر زیرشاخص‌های یاد شده کسب‌وکار که در سال ۱۳۹۰ تصویب شد نیز از جمله تلاش‌های قوه مقننه به شمار می‌رود. البته کارشناسان قانون برنامه پنجم توسعه و قانون اجرای تسهیلات‌های کل اصل ۴۴ اساسی سازمان را نیز در همین راستا در نظر می‌گیرند. وزیر اقتصاد در دفاع از طرح تسهیل صدور برخی از مجوزهای کسب‌وکار گفت: در سال مابعد زدايي از توليد، تصويب طرح صدور مجوزهای کسب و کار پیام‌خوشی را از مجلس به فعالان اقتصادی مخابره می‌کند. بخش زیادی از فعالان اقتصادی منتظر تصویب این طرح و شدن غل

آرمان ملی

armanmeli.ir

اقتصادی

ذره بین

سودمیلیاردی دلانان از خودروسازی!

آرمان ملی: مدیر عامل اسبق سایپا با بیان اینکه هر ساله بین ۱ تا ۲ میلیارد دلار پول صنعت خودرو در جیب دلانان می‌رود گفت: صنعت خودروسازی ما تنها به سراپه‌ها داشته‌ن خود توجه دارد و به مقوله بهبود کیفیت و طرح و توسعه محصول فکر نمی‌کند. سعید منستی، در مورد قیمت خودرو گفت: آن چیزی که باعث شده صنعت خودروسازی ما شرایط خوبی را طی نکند و حال خوشی نداشته باشد دولتی بودن صنعت خودرو و در واقع خصولتی بودن آن است. وی افزود: شرکت‌های خصولتی بدترین نوع بنگاهداری در دنیا هستند که ماباب هر دو بخش دولتی و خصوصی را دارند و بی‌برنامگی زیادی در مدیریت این شرکت‌ها وجود دارد که نمونه آن در صنعت خودروسازی ما مشهود است. مدنی اظهار داشت: صنعت خودروسازی این کشور ما با وجود کم‌وکاستی‌ها و حلقه‌های مفقود این صنعت با زیرساخت‌های موجود حدود ۲ تا ۵درصد تولید ناخالص ملی را تشکیل می‌دهد که در سال‌های گذشته این رقم بین ۱.۵ تا ۲ درصد بوده است که تا ۵درصد قابل افزایش است. وی با بیان اینکه صنعت خودرو سازی از زمانی که دخالت دولت به‌خصوص در دولت نهم و دهم در این صنعت بیشتر شد، دچارمشکل شده است بیان داشت: در سال ۹۰، یک میلیون و ۶۰۰عجازه‌ار خودرو در کشور تولید می‌شد که اگر به‌همان ظرفیت و برنامه پیش می‌رفت در چشم انداز ۱۴۰۰ ظرفیت تولید ما باید به ۲ میلیون خودرو در سال می‌رسید. وی افزود: صنعت خودروسازی ما به دلیل اینکه تولید خود را با کمک تسهیلات مالی بانک‌ها انجام می‌دهد و محصول خود را با قیمتی که دولت تعیین می‌کند باید بفروشد تنها به سراپه‌ها داشتن صنعت توجه دارد و به مقوله بهبود کیفیت و طرح و توسعه محصول فکر نمی‌کند. مدنی اظهار داشت: چسبندگی به دلار در ایران وحشتناک است و قیمت همه کالاها از گوجه، خیار گرفته تا فولاد و پتروشیمی به قیمت دلار بستگی دارد وخودروسازان مجبورند مواد اولیه گرانقیمت بخراسان قیمت دلار را تهیه کنند و با قیمتی که تعیین می‌کنند بفروشند. وی تصریح کرد: جیب دلانان می‌رود که دولت هم از این موضوع بی‌اهمیت می‌گذرد در حالی که اگر این پول‌ها از طریق حاشیه فروش به جیب خودروساز برود بخشی از ضرر خودروسازان تأمین می‌شود.

رویکرد

سنگ‌اندازی آذربایجان

در تجارت ایران وارمنستان

آرمان ملی: رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ارمنستان گفت: درحالی‌که پیش از این وسایل نقلیه تجاری دو کشور بدون هیچ مشکلی در رفت و آمد بوده و کالای مورد نظر را جابه‌جایی می‌کردند، از روز یکشنبه گذشته دولت باکو فشار خاصی را به خودروهای سنگین حامل کالای ایران در تحمیل کرده است. هر ویک باری جانبان اظهار کرد: برخی کشورهای منطقه تلاش می‌کنند تا با دور کردن ایران از اتحادیه اقتصادی اوراسیا، از تقویت روابط اقتصادی کشورهای عضو به نفع خود جلوگیری کنند. او با بیان این مطلب افزود: برخی کشورهای منطقه که تلاش می‌کنند اقتصاد خود را بر دیگر کشورها تحمیل کنند، ایجاد اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای را برخلاف اهداف خود می‌دانند و برای تضعیف آن اقدام می‌کنند. او با اشاره به طی شدن زمان عضویت ناظر ایران در اتحادیه اقتصادی اوراسیا، تصریح کرد: بازنزدیک شدن به زمان عضویت دائمی کشورمان در این اتحادیه، دیگر کشورهایی که باایران مرزات اقتصادی دارند، نگران کاهش حجم معاملات و مبادلات تجاری هستند. باری جانبان افزود: دستفکانه یکی از کشورهای که با جدیت در تلاش است تا با سفارت‌های این دولت روابط اقتصادی ایران و ارمنستان را به حاشیه‌ببرد، کشور آذربایجان است. او با تاکید براینکه داشتن مرز زمینی مزیت بزرگی برای همکاری اقتصادی ایران و ارمنستان است، توضیح داد: علاوه بر این ارمنستان به عنوان دعوت‌کننده ایران به اتحادیه اوراسیا نقش پررنگی در پیوستن ایران دارد که قطعا با عضویت کشورمان در این اتحادیه روابط اقتصادی دو کشور عمیق‌تر می‌شود. رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ارمنستان ادامه داد: در مسافانه در جریان مناقشات اخیر میان دو کشور ارمنستان و آذربایجان، بخشی از اراضی مرزی میان دو کشور با ایران به تصرف دولت باکو در آمد. او با اشاره به اینکه از هفته گذشته کشور آذربایجان با اعمال برخی محدودیت‌ها در تلاش است که نخوی به مناسبت تجاری ایران و ارمنستان آسیب‌بزند، گفت: در حالی که پیش از این وسایل نقلیه تجاری دو کشور بدون هیچ مشکلی در رفت‌وآمد بوده و کالای مورد نظر را جابه‌جایی می‌کردند، از روز یکشنبه گذشته دولت باکو شرایط خاصی را به خودروهای سنگین حامل کالای ایرانی تحمیل کرده است. باری جانبان ادامه داد: براین اساس هر خودرو حامل کالای ایرانی برای گذر از محدوده مرزی که پس از جنگ ۴۴روزه در اختیار باکو است، باید ۱۳۰ دلار عوارض پرداخت کند. او با اشاره به اینکه این اقدام جز سنگ‌اندازی در مسیر تجارت میان دو کشور هدف دیگری را دنبال نمی‌کند، اظهار داشت: در شرایطی که با افزایش تعاملات ایران و ارمنستان، کالاهای ایرانی در حال توسعه بازار و گرفتن سهم بیشتری به این اتفاق ندارد. رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران از بازار این کشور صحبت کرد: به نظر می‌رسد دولت باکو نگاه ارمنستان تصریح کرد: ایجاد وقفه در صادرات محصولات ایرانی و خالی شدن بازار از آنها، محصولات دیگر جایگزین آنها خواهد شد و این یعنی از دست رفتن سال‌ها زحمات تولیدکنندگان و صادرکنندگان ایرانی که برای حضور، ماندگاری و به دست آوردن مشتریان وفادار تلاش کرده‌اند. او گفت: در چنین شرایطی از دولت جمهوری اسلامی می‌خواهیم به موضوع ورود کرده و با ابزار دیپلماسی مشکل را رفع و شرایط را برای اتادوم و حفظ روابط اقتصادی و تجاری دو کشور فراهم آورد.